

Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie.

KURJER LITIEWSKI

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim. — Ogłoszenia przyjmują się w Administracji „Kurjera Lit.” do godz. 4 p. n. Od 4-6 p. p. w Biurze ogłoszeń L. i E. Metz i S-ka, Wielka 88, telefon Nr. 886. Po godz. 6-jej nekrologi i inne niecierpiące zwłoki zawiadomienia, w drukarni Józefa Zawadzkiego Suworowska Nr. 3.

WYDAWNICTWA ROK IX.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA prospekt 5-to Jerski № 28.

Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96.

Telefon № 129, telefon drukarni № 685.

Administracja otwarta od godz. 10-4 po poł. W niedziele od 12-1 p. p.

Redaktorzy przyjmują od godz. 2-3 po połud.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłane za wiersz petitowy w tekście, lub jego miejsce 1 rub. Ogłoszenia na 1-iej stronie za wiersz petitowy lub jego miejsce 60 kop. Ogłoszenia na 1 str. o pozyc. państw. za wiersz pet. lub jego miejsce 1 rub. Reklamy za wiersz petitowy lub jego miejsce 60 kop. Nekrologi za wiersz pet. lub jego miejsce na 1 str. 50 k. po tekście 30 k. Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rb. Ogłoszenia zwyyczajne za wiersz petitowy lub jego miejsce 20 kop. Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 4 kop., najmniejsze 40 kop. Ogłoszenia w niedzielni numerze o 25 proc. drożej. Dołączenie prospektów do „Kurjera” 7 rb. od tysiąca oprócz opl. poczt.

WARUNKI PRENUMERATY

	Rocznia	Półrocz.	Kwartal.	Miesięcz.
W WILNIE	8—	4—	2—	—70
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10—	5—	2,50	—84
ZAGRANICĄ	16—	8—	4—	1,50

Numer pojedynczy 5 kop.

Zmiana adresu 20 kop. — Za odwołanie do domu 10 kop. miesięcznie. Listów niefrankowych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje. Rękopisów — nie zastrzeżonych do zwrotu — nie przechowuje.

Przypominamy Szanownym Prenumeratorom, że czas odnowić przedpłatę

na kwartał I
na półrocze I
na rok 1913.

Biblioteka pamiętników
Biblioteka pamiętników
Biblioteka pamiętników
Biblioteka pamiętników
Biblioteka pamiętników
Biblioteka pamiętników

ma na celu zobrazowanie życia polskiego i litewskiego w przeszłości, opowiedziano przez świadków naczynych. obejmuje obszar całej dawnej Rzeczypospolitej Polskiej. da czytelnikom pełny wizerunek czasów i ludzi w oświetleniu działaczy odmiennych stron i różnych poglądów. każdy pamiętnik opracowany będzie przez jednego z najwybitniejszych historyków i uczonych naszych i opatrzone treścią przedmową. jako wydawnictwo periodyczne wychodzi raz na miesiąc w formie książkowym, objętości 200-250 str. druku z licznymi portretami i ilustracjami.

WARUNKI PRZEDPŁATY:
w Wilnie roczn. rb. — półr. — kwart. —
za prz. poczt. „ 8 „ 4 „ 2 „
za granicą „ 10 „ 5 „ 2,50

Adres Redakcji i Administracji „Biblioteki pamiętników”
Wilno, prospekt 5-to Jerski № 28.
Szczegółowy prospekt na żądanie bezpłatnie.

JAN BUŁHAK
fotograf.
Partowa 4 m. 5, od 12 do 3-iej prócz dni świątecznych. 77-6

Ludwik Chmieleński,
Lekarz-dentysta
ul. Skopówka № 9. 6781

POLSKI TEATR MIEJSKI w Wilnie
pod kierunkiem JANA PAWŁOWSKIEGO i JULIANA STRYCHARSKIEGO.
Dzisiaj, w czwartek, PIERWSZY RAZ:
„12 ŻON JAFETA” wodewil.
W piątek przedstawienia nie będzie.

R. Sztremera,
Teatr Familijny
ul. Wielka 74.

Burza uciechła,
wstrząsający dramat w 2 cz. w wyk. art. ameryk. teatrów Zjednoczonych.
WALKA WILLY, wspan. komed. w wykon. małego i sławnego. Jednym wystąpił dwa zajęcia (komedia). Przegląd ostatnich wypadków, kronika

BRONISŁAWA
KINEMATOGRAF
w Sali „LUTNIA”, prospekt 5-to Jerski № 8, telef. 1161.

ASTY NYLSEN.
Komedjanci, z udziałem
Pierwsza omyłka Rudolfa, wesela komedia.
Odezwijające perfumy, komedjony.
DZIENNIK PATRIK, kronika. — Początek o godz. 4-jej.
Nad program: Występy cyklistów hr. Ream z udziałem 10-letniego chłopca.
Ceny miejsc zwyczajne.

Ogród Szwajcarski.
Dyrekcja Towarzystwa. Telefon 15-07. 6000

Dzisiaj nadzwyczajne przedstawienie z udziałem pierwszorzędnych sił artystycznych.
Chanteno, internac. Etoile. — Wasilewska, rosyjska artystka. — Miss Maud, Gibson Girl. — Santha, węgierska subretka. — Melita, francuska artystka. — Lebedjewa, intern. śpiewaczka. — Grabowska, polska artystka. — Duet Uryś i w. in.
Gościnnie występy powszechnie znanego Autora-Humorysty ulubieńca publiczności I. S. GURKO (improvizatora).
Po skończeniu programu **KABARET.**
Restauracja otwarta do godz. 5-jej rano.

!!! Nieprzerwana wesołość panuje przez całą noc !!!

W piątek, w zapusty 22 lutego, w Sali Wileńskiego Klubu Szlacheckiego na korzyść Wileńskiego Towarzystwa dobroczynnego „Dobrochotnaja kopoljka”
ODBĘDZIE SIĘ
BAL MASKOWY Z LOTERJĄ ALLEGRI,
w czasie której rozegranych będzie dużo cennych przedmiotów.
Cena wejścia rb. 1. Cena biletu loteryj. 25 k. Rekomendacja niepotrzebna. Ofiary na loterię w gotówce i fanlach przyjmowane są w domu Gubernatora od 11 rano.

Sala Koncertowa Ogrodu Botanicznego dyr. I. SZUMANA. Telefon № 436.
TEATR FAMILIJNY VARIETE.
Grande Soirée des Attractions. — Trio cygańskie Szury Pledorow. — Ekwilibrystyka na trapezie Dollinator trio. — Polska artystka M. Tokarska. Tancerka La Belle Kleopatra. 30 min. programu 30 min. — Początek o godz. 11-jej wiecz.

HOTEL PALAC
Dzisiaj
D. 31 stycznia 1913 r.
Pożegnany występ, BENEFIS
artyści operetki petersburskiej
Sergiusza Wrońskiego.
Nowe kuplety!
Nowe parodie!
Nowe scenki!
Po raz ostatni!
Wszystko śpiewać, wszystkie dzwienki to lubić, „SZAK SONEKTA”, „Ach, pociąg szlak” 1 t. d.

Niniejszem podajemy do wiadomości, że z firmą budowlaną **G. Lolat** nic wspólnego nie mamy.
Tow. Akc. **Lolat-Zelbet**
Warszawa, Al. Jerozolimska 43.

ś. p.
TOMASZ ADAM HALICKI
Główny Inspektor Tow. Ubezpiec. „Wolga”,
zmarł d. 29 stycznia r. b., w wieku lat 54.
Eksportacja zwłok z dworca kolejowego do kaplicy na cmentarzu Rossa w czwartek d. 31 stycznia o godz. 4½ po poł. W piątek zaś d. 1 lutego o godz. 9½ i mszy żałobnej o godz. 10, odbędzie się pogrzeb na tymże cmentarzu.
O czym zawiadamiają krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych
Zona i syn.
9723

Wszystkim tym, którzy wyrazili współczucie z powodu śmierci drogiej matki i babki
ś. p. Stefanji Bielińskiej,
składa serdeczne Bóg zapłać!
Rodzina.

Sprawa na czasie.

Ułożenie się tak lub inaczej stosunków rosyjsko - polskich to rzecz, obchodząca w tej chwili nietylko strony interesowane bezpośrednio. Od rozstrzygnięcia wiekowego sporu, od wytworzenia się możliwego modus vivendi w pożyciu dwóch największych słowiańskich narodów zależy stanowczo wiele. Rozumieją to nawet na Zachodzie. Dowodem tego choćby artykuł w „Temps”, któryśmy przytoczali niedawno. Artykuł ów zwrócił uwagę „Now Wremieni”. Dyskusja nad normowaniem stosunku do polaków w państwie rosyjskim została więc otwarta. Organ nacjonalistów wziął jednak od początku udział w niej ze swą zwykłą obłudą. To my, zdaniem jego, zdradzamy Słowiańszczyznę, to my jesteśmy winni temu, co jest... Ta ostatnia robi dla nas, co może. Pocziwa Rosja!... Gdyby nie powstanie w r. 1863 nie byłoby dzisiaj hegemonii Niemiec w Europie — twierdzi „Now. Wrem.”... Nie byłoby jej — twierdzimy my — gdyby nie konwencja zawarta w r. 1863 przez Rosję z największym wrogiem Słowiańszczyzny — Prusami, by do wspólni zgiąć i do posłuszeństwa znowu zmusić polskiego niewolnika. Ta to „konwencja” nie zaś powstanie nasze samo przez się pociągnęła za sobą dalsze tryumfy Bismarcka. Wykopala przepaść pomiędzy Rosją i Francją, z pierwszej czyniąc służebnicę Hohenzollernów, z drugiej — ich ofiarę, Ale Rosja spiskowała przeciwko Polsce i idei słowiańskiej w r. 1863 nie po raz pierwszy. I występowała jej w roli brzojny Słowiańszczyzny, nie było nigdy szczerze. Chciała mieć swoje placówki na Bałkanach, chce mieć i teraz, oczywiście... Taka jest tajemnica sympatii słowiańskich Rosji urzędowej przynajmniej. Inna Rosja — społeczna jest po dziś dzień bez sił i prawie bez głosu. Któż to więc nawiazywać ma dobre z polakami stosunki? Któż naprawiać odwieczne krzywdy, albo błędy? I w jaki to ma być zrobione sposób?

szki zaczął też niby około zdobycia sobie sympatii polskich zabiegać. Odpowiedź ta brzmiąca: postępicie wobec nas tak, byśmy mieli przyczynę być wam wdzięczni. Oto klucz do serca Polski, klucz, który Rosja znaleźć musi, jeśli nie zechce wyprzeć się swej misji słowiańskiej ostatecznie. Ale to by spowodowało dla niej konsekwencje zbyt straszne.
W. B.—ski.

Sądząc z wynurzeń „Now. Wremia” — to nie ma być zrobione wcale... Bawiem zapewnienia, iż rząd rosyjski dąży niby to do „ulżenia doli polskich” w Królestwie — jest głośne słowo. Polska ma dostać pono samorząd miejski i ziemski... Ważne to rzeczy, nie przeczymy. Ale primo — jedno i drugie jeszcze bardzo dalekie, a secundo — to do stworzenia nowych nastrojów nad Wisłą nie wystarczy. Trzeba trafić do duszy narodu, który cierpi — nietylko do jego rozsądku, praktyczne ceniącego korzyści. O tem nie myślą zaś jak dotąd, w Petersburgu. Cóż dziwnego, że o tem myślą w Wiedniu. Rosja tymczasem zajęta jest urządzaniem gubernij chełmskiej i urządzaniem polskich sztyldów w Mińsku. To zadania na chwile dzisiejszą godne w sam raz jej „polityków” i mocarstwowej roli. Co tu więc gadać o tem, iż Rosja „wyciągnęła pożytek z lekcji, jaką są dla niej wypadki bałkańskie”. Co tu więc gadać o tem, iż Rosja zrozumiała, że pojednanie możliwe wśród słowian południowych „możliwe także jest i wśród słowian północny”. Gdzież choćby jeden dowód, iż państwo rosyjskie go pragnie, iż ci co rządzią nim, jego doniosłość rozumieją. Duma i

ski zaczął też niby około zdobycia sobie sympatii polskich zabiegać. Odpowiedź ta brzmiąca: postępicie wobec nas tak, byśmy mieli przyczynę być wam wdzięczni. Oto klucz do serca Polski, klucz, który Rosja znaleźć musi, jeśli nie zechce wyprzeć się swej misji słowiańskiej ostatecznie. Ale to by spowodowało dla niej konsekwencje zbyt straszne.

Sytuacja międzynarodowa.

Niefortunna misja.
W Wiedniu już dziś nikt nie wątpi, że misja Hohenlohego chybiła celu. To też usiłowaniami organów zbliżonych do rządu jest obecnie obniżenie doniosłości listu cesarskiego. „Montag-Revue”, która ogłasza za zwyczaj pólurzędowe enuncjacje z ministerjum spraw zagranicznych, przyniosła następującą informację o misji ks. Hohenlohego: „Pismo odczytane cesarza Franciszka Józefa, które zawierało przyjazne zapewnienia, nie dotyczyło ani jednej z kwestji, stojących w związku ze zmianami na Bałkanach, a dotyczących Anstrji, a więc w szczególności ani zarządzeń wojskowych, ani sprawy granic Albanji. Tak samo prawdopodobnie brzmieć będzie odpowiedź, która zapewne zawierać będzie tylko przyjazne zapewnienia”.
„Co prawda, — pisze dalej cytowany organ — ks. Hohenlohe konferował z ministrami Kokowowem i Sazonowem i, podczas tych konferencji omawiano oczywiście wszystkie kwestje. Okazało się przytem, że polityka rosyjska przystosowała się do polityki innych mocarstw, że w szczególności na życzenie Anglii Rosja na razie zrezygnowała z pretensji dardanejskich. Tylko co do granic Albanji, Rosja trwa dalej przy stanowisku popierania żądań serbskich. W tym duchu oświadczyli się wszyscy politycy rosyjscy. Zachodzi pytanie, czy ks. Hohenlohe miał też upoważnienie do rokowań, względnie do ustępstw. W kołach wiedeńskich sądzą, że nie, i że dlatego nie można jeszcze mówić o zupełnem uspokojeniu”.

Od komunikatu urzędowego rządu austrjackiego, zdaje się, dokładniejszych wyjaśnień żądać nie można. Zjawily się też w poniedziałek w Wiedniu wieści, że Anstrja skulkiem niepowodzenia misji Hohenlohego wycofa się z angielskiej konferencji ambasadorów, ale jest kombinacja ta chyba co najmniej przedwczesna.
Bądź co bądź powrót ks. Hohenlohe wywołał w Wiedniu konsternację, gdyż równocześnie z nim rozszedły się w Wiedniu pogłoski o bliższej dymisji ministra spraw zagranicznych Berchtolda. Zauważono już przed tem nieobecność Berchtolda na pogrzebie kardynała Nagla, na którym cesarz zastępował młody arcyksiążę Karol Franciszek Józef, popierany jak wiadomo przez część rodziny arcyksiążęcej jako domniemany następca tronu z ominięciem Franciszka Ferdynanda, którego prawa są kwestjonowane ze względu na jego odwołane zrzeczenie się i małżeństwo z poddaną. Bezoszczędnie przed pogrzebem Franciszek Ferdynand wyjechał wraz z małżonką do Dreżna. W sobotę ogłoszono wiadomość o chorobie Berchtolda i o odwołaniu audjencji u cesarza. To wszystko razem zdaje się potwierdzać domysły, że list Franciszka Józefa napisany był z osobistego impulsu cesarza, bez wiedzy Franciszka Ferdynanda i Berchtolda i bez przygotowania terenu przez uprzednie rokowania.
Po tem wszystkim część prasy mówi o konieczności wybrnięcia z trudnej sytuacji zgodnie z powagą i potęgą Austro-Węgier.

Kryzys finansowy w Turcji.
Rząd turecki znajduje się obecnie w nader nieuzupełnionych warunkach finansowych. Wydatki, związane z dalszym prowadzeniem wojny nie mogą znaleźć pokrycia wobec zupełnej pustej kasy rządowej. Bv zna-

leż wyjsie z tej sytuacji, rząd turecki ogłasza, że komitet obrony narodowej przyjmując ofiary bezwzględnie od poddanych i wzywa ludność do miesiania w ten sposób pomocy rządowi.
Poza tem, jak donosi Ag. Pet., ogłoszone zostało irade sultańskie, nadające rządowi prawo emisji pożyczki wewnętrznej w wysokości 5 milionów funtów tureckich z jednoczesnym nakazem, by każdy poddany turecki był obowiązany nabyć pewną określoną ilość tych papierów procentowych. Powyższe zarządzenia wywołały przynajmniej wrazenie na rynku pieniężnym.

Z terenu walki.
Sądząc z nadchodzących wiadomości Ag. Petersburskiej, przebieg bitwy pod Bula-Irem miał dla turków fatalne następstwa. Siódma dywizja bułgarska zmusiła do ucieczki sześć dywizji nieprzyjacielskich, działających pod osłoną dział eskadry tureckiej. Po bitwie, jak donoszą z Sofji, bułgarzy pogrzebali 2,500 trupów nieprzyjacielskich, a z górą 3,000 poległych turków pozostaje na pobojowisku. Wojska tureckie w ilości dwóch dywizji, wyładowywały w Szarköj w ciągu dwóch dni. Trzeciego dnia o godz. 6-jej rano bułgarzy dokonali na te oddziały gwałtownego napadu i o godz. 3-iej po południu zmusili je do ucieczki. Śród ogólnego zamieszania wojsko tureckie ładowano z powrotem na statki. Pozem eskadra turecka wyruszyła w powrotną drogę, eskortując statki z wojskiem. W czasie bitwy górską artylerię bułgarską zajęła stanowisko na brzegu morskim i za pomocą pocisków szrapnelowych przeszkadzała ładowaniu wojska. Był to jedyny wypadek bitwy artylerji górskiej z eskadrą morską.
Według informacji nadesłanych przez Agencję Petersburską z Sofji z innych źródeł bułgarskich, pod Bula-Irem turecy stracili 15,000 zabitych i rannych.
Pod Adrianopolem stan rzeczy pozostaje bez zmiany.

Ponieważ bułgarzy nie zgodzili się na uznanie pewnej części obleganego miasta za teren neutralny, co miało na celu umożliwienie poddanym obcyemu schronienia się tam od pocisków armji oblegającej, oraz nie pozwolili tym poddanym opuścić Adrianopola, rząd francuski ponownie czyni energiczne zabiegi w celu uzyskania zgody bułgarów na opuszczenie miasta.
Rząd bułgarski pod wpływem ostatnich zwycięstw jest najlepszym mniemania o wyniku wojny. Jeden z ministrów bułgarskich, jak donosi Ag. Petersburska, oświadczył, że próby turków wyładowania pod Bula-Irem w celu obejścia armji bułgarskiej były nader naiwne i ulanowane i dowodzą zupełnej dezorganizacji w głównej kwaterze wojsk tureckich, podejmującej niemożliwe do urzeczywistnienia pomysły. Podług opinii tegoż ministra, bułgarzy wówczas zaniechają dalszego prowadzenia wojny, gdy turecy podpiszą na miejscu, tj. na terenie wojny takie warunki pokoju, które w zupełności będą uwzględniały wszystkie nowe żądania Bułgarji. Na czem żądania te będą polegały, tego na razie Bułgarja nie ujawnia. W każdym razie zależeć one będą od rozmiaru dalszego powodzenia oręża bułgarów. O warunkach, dyskutowanych na konferencji w Londynie, bułgarzy nie chcą obecnie słyszeć i, jak się wyraził wspomniany minister, powinny one być zapomniane.
Stan rzeczy pod Skutari pozostaje uprzedni. Na razie operacje wojenne są tam od dwóch dni wstrzymane wobec znacznych strat armji czarnogórskiej dosięgających kilku tysięcy zabitych. Poza tem na stan rzeczy wpływa i miejscowość, która dla oblegających przedstawia teren niewygodny oraz słabą artylerię, nie mogącą działać nieleżyce.
Z Cetynji dochodzi też wieść, że w ciągu kilku ostatnich dni walki pod Skutari, rodzina królewska poniosła ciężkie straty. Brat króla Mikolaj został ciężko ranny, a dwóch synów zabitych. Oficerów padło ogółem 126.

POWIEKSZENIE FLOTY.

Wasyngton. Komisja marynarki w izbie przedstawicieli większością 14 głosów przeciw 7 uchwaliła program budowy 2 pancerników, 6 kontrtorpedowców, 4 łodzi podwodnych, 1 statku pomocniczego i 1 transportowego.

W JAPONII.

Tokio. Uważany za kandydata na premiera Saiondži postanowił zrezygnować. Utworzenie gabinetu zostanie powierzone admirałowi Jamamoto. Mianowani przez Katsurę prefekt i dyrektor departamentu policji, podali się do dymisji. W Osace wybuchły rozruchy, podczas których zdemolowano redakcje pism, popierających Katsurę.

Na szerokim świecie.

Stracona wyprawa. Sprawozdanie trzyletnie specjalne „Central News” donosi: Wyprawę do bieguna północnego pod wodzą kapitana Scotta spotkała zguba. Sprawozdanie komentanta Evansa, datowane z Christ Church w Nowej Zelandji na pokładzie okrętu „Terra Nova”, który powrócił z oceanu południowego, opisuje: Scott dotarł do bieguna południowego dn. 5 (18) stycznia 1912 r. i znalazł tam namiot norweski oraz dokumenty. W drodze powrotnej spotkała wyprawę zamek śnieżna. Scott,

Wilson i Bowers, członkowie wyprawy, zmarli z wyczerpania dn. 16 (29) marca 1912 r. w odległości 7 mil od bieguna. „One ton depot”; Cates zmarł dn. 4 (17) marca z wyczerpania; marynarz Evans zmarł dn. 4 (17) lutego z powodu wstrząśnienia mózgu. Inni członkowie wyprawy ocalili i są zdrowi. Ogółem padło ofiarą wyprawy tej do bieguna południowego 5 osób.

Aeroplanem przez Alpy. Lotnik Bielovucic, w dn. 12 (25) stycznia ponowił próbe, którą Chavez żyłem przypisał. Śmiały pilot na jednopłatowcu Henriot-Gnome wzbił się ponad Symplonem. W ciągu stopy poprzedniej próby pomocy 70 ludzi, odsypał 500 metrów kubicznych śniegu, aby oczyścić teren wzlotu. O 9-iej rano nastąpił wzbił się w górę w Brigade; w ciągu 7 minut wleciał do wysokości 2,200 m., nad Symplonem, na wysokości 2,900 metrów opłynął Gabi, podniósł się do 3,200 m. nad Merschera i opadł w Chavez po 26 minutach bardzo ciężkiej i trudnej przeprawy. Bielovucic, zarówno jak i zmarły Chavez, jest pensywnieżytkiem.

Popioch w cyrku. W cyrku Bascha, bawiącym obecnie w Mediolanie, rozegrała się w sobotę straszna scena. Podczas występu pogromcy Williama Liehoffa z grupą tresowanych tygrysów, jedno ze zwierząt — wielki tygrys bengalski — rzuciło się na pogromcę i zagłębiło w nim kły, oraz pazury, szarpając mu okropnie ciało. Na

widok ten wywarł popioch wśród widzów. Śród krzyków i płaczu zaczęto eisać się ku wyjściom, gdy tymczasem personel cyrkowy, uzbrojony żelaznymi widłami, odpedzał rozjuszoną bestję od ofiary. Wreszcie wydobyto Liehoffa z klatki i przewieziono w stanie bezradnym do szpitala. Dylizans w przepaści. W pobliżu Lavis, w Tyrolu, spadł w przepaść kilkunastometrowy dylizans pocztowy, wiozący 14 podróżnych i zdruzgotał się zupełnie. Czterech podróżnych odniosło rany śmiertelne, reszta zaś leżeje.

ROZMAITOŚCI

** Jelenie w Karpatach. W druku znajduje się od dłuższego czasu, obszerny raport p. Alberta Miszka w „Lowcu” galicyjskim i „Lowcu Polskim” warszawskim, znajdujemy szereg ciekawych szczegółów, dotyczących liczby jeleni w Karpatach i polowań na tę zwierzęta. Według statystyki Zarząd dóbr państwowych, oraz właścicieli i dzierżawców karpaccich rewirów, w Karpatach przebywa około 7,000 sztuk jeleni, w czem około 5,000 lań. W ostatnich 10-ciu latach ubito na obszarze Karpat około 750 jeleni-byków. Najcięższe rogi ich wykazują wagę 114 kilogr. i 11 kilogr. Stan ilościowy jeleni w Karpatach w ostatnich latach znacznie się podwyższył; jakkolwiek zaś bardzo podpadł z powodu nadmiernej ilości lań i bezplanowego odstrzału byków. Od kilku lat, a zwłaszcza od strasz-

nej 1906 na 1907, daje się zauważyć stan emigracji jeleni z gór na niziny. Wypada je stamtąd głód w zimie i wilk Ale tu znowu, na niżu, bywa tępy niemilosierdzie przez kłusowników i drobnych rolników, twierdzących, że zwierzę ten wyrządza im szkody w gospodarstwie rolnem. ** 70-letnia Adelina Patti. Słynna śpiewaczka, Adelina Patti, ukończyła w dn. 10 b. m. 70-y rok życia. Mimo sędziwego wieku, artystka cieszy się pełnią władz umysłowych i fizycznych i, gdy jest dobrze usposobiona, śpiewa jeszcze w gronie najbliższych, ulubione pieśni. Patti urodziła się 10 lutego 1843 roku w Madrycie. Karjerę śpiewaczką rozpoczęła w 16 roku życia, sławna zaś stała się, gdy wystąpiła 1861 r. w Londynie. Była trzy razy zamężna. W 1868 r. wyszła za mąż za margrabiego Caux, księcia Neapolona III, niedługo jednak potem porzuciła go i w r. 1886 poślubiła tenora Nicolimiego, wreszcie po jego śmierci w r. 1898 wyszła za mąż za szwedzkiego barona Olofa Cederströma. Obecnie przebywa Adelina Patti stale w swoich dobrach Craigh-y-mog w Anglii.

OFIARY Złożone w Administracji „Kurjera Litewskiego”. Na bezpłatne obiady: Feliksostwo Zawadzcy 10 rb. ku uczczeniu s. p. Bolesława Rusieckiego. Na wpisy: Wanda Romerowa i Helena Romer-Ochenkowska 3 rb. zamiast kwiatów na grób s. p. Bolesława Rusieckiego. Na wpisy: zamiatki depeszy na ślub p. Franciszka Protasewicza z p. Stanisławą Dowgirdówną Aleksandra Szalowiecowa 1 rb., Anna i Wiktor Helmersenowie 1 rb.

Na dom św. Antoniego: M. C. 10 rb., J. R. 1 rb., Z. R. 3 rb. Na bezpłatne obiady w dalszym ciągu ofiarowali: Sławinska Maria 10 rb., Kiersnowski 1 rb., Kiersnowski K. 1 rb., Malanowski M. 1 rb., Godlewski Wiktor 3 rb., Labuńska 3 rb., Serdeczno „Bóg zapłać”. M. Ciundziewicka.

250 rb.

Dzięki ofiarności Czytelników naszych mogliśmy opłacić wpis w I-em półroczu szkolnem za kilkunastu biednych.

Obecnie ze względu na zbliżające się II-ie półrocie, zwracamy się znowu do was, Szanowni Czytelnicy, z prośbą o ofiary na wpisy dla tejże młodzieży. Na cel ten potrzeba nam 250.

GIEŁDA.

Tel. Handl. Ag. Pet. Petersburg, 30 I 1913 r. Nasrój dla lokacyjnych spokojny i stały, dla dywidendowych pod koniec stały, dla premjówek ospaly. Londyn 3 mies. — czeki . . . 94.90 Berlin 3 mies. — czeki . . . 46.35 Pray 3 mies. — czeki . . . 37.60 4% Renta państwowa . . . 93.7/8 5% Pożyczka wewn. 1905 r. l. m. kup. 104.7/8 5% . . . II . . . 104.7/8

Table with exchange rates and prices for various goods and services, including bank shares and interest rates.

KSIĘGARNIA i SKŁAD NUT „KULTURA” WILNO, prosz. Ś-to Jerski № 7 (naprz. Banku Ziemi.). Poleca następujące nowości wydawnicze: Bencon. Obraz na płaskim, powieść, przekład Hajtzy 1.50 Gr. Chlebowski. Znaczenia szkoły Głównej warszawskiej 2.40 Daniłowski G. Marja-Magdalena. 1.50 Ferla. Syn mój. 1.50 Kaczyński T. Ostatnia godzina. 1.50 Koszut St. Zawody techniczne. 1.50 Kuczyński S. Mandatka. 1.50 Wacicha Szymon. Wierzy mi. 1.50 Niezłoty Fr. Z genealogji moralności, wyd. 3-a. 2.00 Kurewicz. Jan Kiszoński, powieść. 1.20 Rapański. Król Husytów. 1.20 S. Bronowicz. O zbiegu praw spadkowych przy życiu pozostałego współmałżonka z prawami spadkowymi dzieci naturalnych. — 35 Strug A. Portret, powieść. 1.50 Tefmjer. Koniec epopei Napoleońskiej. 2.50 Wajowska M. I. Faunessy. 2.00 Zamirski. Celnik. 1.20 Zamówienia zawiązuje się zaliczaniem się odwrotną pocztą. 6583 Katalogi gratis i franco

KTO CHCE zaraz otrzymać Nawozy sztuczne: tomasówkę, superfosfat, sole potasowe, saletrę, o gwarantowanej zawartości, niech zamawia w Kowieńskim Stowarzyszeniu Rolniczem. Kowno, Syndykat. Ekspedycja do wszystkich stacyj z Li-bawy. 7705

Biuro Rekomendacyjne osób pielęgnujących chorych pod kierunkiem fachowo wykształconej Julji Grużewskiej Warszawa, Nowy-Swiat № 3 m. 1, telef. 175-46. Poleca: pielęgniarki, pielęgniarki, sanitariuszów, osoby wyspecjalizowane w wodolecznictwie, zabiegach i masażach; służbę wykwalifikowaną specjalnie dla leczenia i sanatorji, doświadczone gospodynie dla leczenia i sanatorjiów. Na żądanie lektorów i pielęgniarek, władające językami. Zapotrzebowania przyjmują się osobliście od 9 rano do 3 wiecz., a telefonicznie przez całą dobę, gdyż nocne stuzury pielęgnarek na miejscu. Zapotrzebowania na wyjazd zaliczają się w ciągu doby, telegraficznie jeszcze przedtem, wymagane przesłanie kosztów podróży i dokładne określenie warunków. 6935 Adres dla depesz: Warszawa, D-owa Grużewska.

W Ordynacji Roskiej w gub. Grodzieńskiej, pow. Wolkowyskim przy stacyi Podroś Pol. dr. żel. jest do wdzierżawienia od 1 lipca 1913 r. na lat 6 młyn wodny walcowy, wybornie urządzone, na przemiał pszenicy i żyta. Poważni reflektanci sechą zwracać się do Zarządu Ordynacji, poczta i telegraf Roś, gub. Grodzieńska, po informacje bliższe i warunki dzierżawy. Zarząd Ordynacji. 6979

Wileński Oddział Cesarzowskiego T-wa Pomologicznego WILNO, ul. Wielka № 4, Telefon № 50. Poleca wszelkie udoskonalone narzędzia dla ogrodników. NASIONA warzywne, kwiatowe, pastewne. Buraki i marchew najlepsze pastewne, sprowadzone od firm pierwszorządnych. Nasiona sprzedawane przez Oddział podlegają ekspertyzie. Ceny najniższe. Cenniki na żądanie bezpłatnie. 7897

SKRZYPCE STAROŻYTNE wysokim, przyjemnym tonie, do sprzedania. Oglądać można codziennie od godziny 10-12 w pol. i od 3-5 pp. Zaułek Michalski № 10 m. 5.

W Petersburgu Informacje i zlecenia. Szybko i akuratnie udzielane są informacje i zaliczanie zlecenia: prawne, handlowe, prywatne, we wszystkich Instytucjach sądowych, administracyjnych, publicznych i t. p. przez ludzi kompetentnych. Zwykła informacja wysyłana jest bezwzględnie za zaliczeniem rb. 2 kop. 25, skomplikowane — po porozumieniu. Na odpowiedzi należy obowiązkowo dołączyć markę pocztową. Korespondencja adresować: Petersburg, Nikołajewskaja 39, Stronczeskiej Birze Truda.

Wina Szampańskie VEUVE CLICQUOT PONSARDIN „Rosé” — (słodkie) — biała etykieta, „England” — (demi-sec) — biała etykieta, „Sec, goût américain” — żółta etykieta, „Brut 1904 roku” — złota etykieta, z najznakomitszych winnic Szampanji, a mianowicie: Verzenay, Ay, Bouzy, Cramant, Mesnil i Oger, dostarcza JENERALNY PRZEDSTAWICIEL na Królestwo Polskie, Litwę i Południe Cesarstwa C. K. Jarochowski Warszawa, Nowogrodzka 9, Telefon 114-00.

MASZYNY OSTERLANDA pozwalają 3 razy większą przestrzeń zasadzić ziemniakami bez zwiększenia ilości rąk roboczych. Najprostszy rachunek wykazuje trzy ruble zysku na morgu. Koszt maszyny zwraca się w pierwszym roku pracy. Budowni nierównanie solidna. Maszyny Osterlanda i potrzaszacze Nowa Westfalja, wystawione są w hali przy ul. Miodowej № 4 w Warszawie, gdzie posiadamy Wystawę maszyn rolniczych w Składzie Wileńskiego Oddziału. Towarzystwo Akcyjne TADEUSZ KOWALSKI i A. TRYLSKI WILNO, Ś-to Jerska 32. Warszawa, Miodowa 4. 8760

77606 Najlepszy tylko firmy D-co BELLARDI & Co. ULUBIONE Modne Perfumy DIVINIA F. WOLF i SYN Dostawcy Dworu, Karlsruhe, Berlin, Wiedeń. Sprzedaż we wszystkich lepszych składach aptecznych i perfumeryjnych. 157218

OGŁOSZENIA DROBNE. — Nauka i wychowanie. A. Biuro „Zaleski”, Warszawa, Widok 5. Nauczyciel, uniwersytecki wykładowca, konwersacja niemiecka, przygotowanie na maturę. Nauczycielka, gimnazjalna, niemiecka konwersacja, druga — doskonały francuski, muzyka. Francuzka młoda, muzyka, śpiew, rysunek, druga — „brava”. Niemka „Fochterschule”, dobro świadectwa, druga — dobra muzyka. 7047 Kupno i sprzedaż. Kupię czwórkę lekkich koni, nie niżej 3 1/2 wierski; mogą być niewyjeżdżone ze sobą, byle by pasowały do siebie, jednej rasy, maści i wzrostu, bez narowów. Łaskawe zgłoszenia, tylko po cenie umiarkowanej, proszę adresować: Wilno, poczta centralna, okazie świad. na oręż pod № 9951. 9255 Mleczarnia Hureczyna, Ś-to Jerski prosz. № 9, poleca: masło śmietankowe, lekko solone i solone, śmietankę, mleko, śmietankę kremową i sery litewskie. 8080 Interesa handl. i majątk. Do wdzierżawienia na lat 13 w Nowogrodzkim powiecie przy samej stacyi kolejowej „Zamirje” dobra ks. Światopolk - Mirskiego „Hrodziej” z czterema przyległymi folwarkami oraz kompletnym inwentarzem żywności i martwymi. Potrzebny kapitał dla objęcia dzierżawy od 70 do 80 tysięcy rb. Pośrednictwem wykluczone. Zgłaszać się: Mir Mińskiej gub., I. Francolin. 8832

Majątek w gub. Grodzieńskiej, Wileńskiej, Kowieńskiej lub Suwalskiej niezbyt daleko od kolei obszaru około 500 dziesięcin chętnie nabędzie w polskie ręce. Wiadomość: Wilno Konna № 3 m. 2 9233 Sprzedaje aptekę, obrót 5 tys. 5 tyś. 500, gotówki 5 tys. Adres: Szwekonia, Kow., apteka. 8354 W m. Wilnie do sprzedania ziemie z dwoma domami dochodowymi w miejscowości Iestnie, rzeka, las sosnowy. Sprzedają w składzie tabacznym ul. Niemiecka № 3. 8128 Posady i prace. a) Poszukiwane: Rządca rolnik rutynowany, Kowalewski lub Suwalskiej praktyka w pierwszorzędnym gospodarstwie Królestwa. Znajdź dokładnie leśnictwo, hodowlę, gorzelnictwo. Od czterech lat samodzielnie prowadzący gospodarstwo dużego majątku w Mińskiej gub. poszukuje posady. Referencje, oferty: Mińsk, Syndykat rolny, w Zarządzie. 7916 b) Zaoferowane: Rządca rolnik potrzebny do na Litwie. Oferty z kopjami świadectw w najkrótszym czasie skłaść w Administracji Kurjera Litewskiego pod literami „M. 1.” 9032 Agenci i osoby prywatne, mające rozległy stosunek, zarabiają lekko miesięcznie od 200 do 300 przez sprzedaż bardzo pos. go przedmiotów, listownie zapraszam: A. Racliborski, Budapest, VII. Elisabethring 42. 6402 Różne. Siano, słomę prasowaną wagonowych poleca S. Wilpiński, Wilno, Ś-to Jerski prosz. № 9. 4235